

Region Jämtland Härjedalen
Regionala Utvecklingsnämnden

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

2020-03-20

Dnr. RYN/116/2020

Svar till Region Jämtland Härjedalen angående krav om ökade investeringar i vägarssäkerhetsstandard i Jämtlands län i stället för sänkta hastighetsgränser

Hastighetsanpassningar är en viktig åtgärd i Trafikverkets arbete för att nå nollvisionen. De går relativt snabbt att införa och ger stor effekt på trafiksäkerheten.

Trafikverket har under ett flertal år arbetat med att anpassa hastighetsgränser utifrån vägars trafiksäkerhetsstandard och utformning. Detta är en viktig del i arbetet med att nå nollvisionen och regeringen har uttalat att det är viktigt att fortsätta att systematiskt anpassa hastighetsgränserna.

Mellan åren 2014 och 2025 kommer ca 120 mil av landets vägar att få höjd hastighetsgräns som en följd av att vägarna byggs om, framförallt med mittseparering, som ger en höjd säkerhetsstandard. Enligt beräkningar kommer dessa åtgärder att spara nio liv per år. Sådana omfattande ombyggnationer utgör dock stora investeringar. Mot den bakgrunden sker fortlöpande utredningar och prioriteringar av vilka sträckor som ska byggas om.

På vägar som ännu inte har mittseparering ska hastigheten vara sådan att fordon kan mötas på ett säkert sätt. Den maximala hastighetsnivån där två personbilar med högsta säkerhetsklass kan kollidera utan allvarliga konsekvenser är 80 km/tim.

Hastighetsgränsen på sträckor på E45 och E14 med mycket trafik kommer därför att behöva sänkas till 80 km/tim. Trafikverket planerar att sänka hastighetsgränsen på 425 mil av de allmänna vägarna mellan 2016 och 2025. Enligt beräkningar kommer dessa åtgärder att spara sju liv per år. Rätt hastighet i förhållande till vägutformning och trafikintensitet är en nödvändig förutsättning för att minska antalet dödade och skadade i trafiken.

Konsekvensutredningar för hastighetsanpassningarna

Hastighetsanpassningarna ger goda effekter på trafiksäkerheten i form av färre omkomna (sexton personer per år) och svårt skadade. I konsekvensutredningen för en hastighetsanpassning görs en analys av de samhällsekonomiska effekterna. För att beräkna denna typ av effekter används verktyget EVA (Effekter vid väganalys). Sådana analyser är i skrivande stund under framtagande för E45 och E14. Trafikverket ansvarar för att utveckla de kalkylvärden som ska användas vid samhällsekonomiska analyser inom transportsektorn, och det är dessa värden som också används vid EVA-kalkyler.

De EVA-kalkyler som har gjorts för hastighetssänkningar på andra vägar visar att den samhällsekonomiska effekten av den förbättrade trafiksäkerheten överstiger effekterna av de förlängda restiderna.

Åtgärder för att öka tillgängligheten

Funktionsmålet tillgänglighet och hänsynsmålet för trafiksäkerhet är jämbördiga. Ett hållbart transportsystem måste också vara säkert, det vill säga tillgänglighet måste ske inom ramen för trafiksäkerhet.

För att förbättra tillgängligheten krävs åtgärder som exempelvis mötesseparering, kollektivtrafikåtgärder samt att höja hastighetsgränsen där vägens säkerhetsstandard tillåter. Därtill utreds behov av ytterligare trafiksäkerhetsåtgärder, såsom mitträffling, sidoområdesåtgärder, korsningsåtgärder och hastighetskameror (ATK).

Trafikverket arbetar med att utreda behov och brister i transportsystemet och tar fram underlag och förslag till åtgärder inför nästa revidering av Nationell plan för transportsystemet. Vi har genomfört en utredning för E45 och E14 gällande tillgänglighet, säkerhet, miljö och hälsa. Utredningen föreslår bland annat vilka sträckor som är lämpliga att mötesseparera. Vi tar tacksamt emot ytterligare underlag från Region Jämtland Härjedalen i det fortsatta planeringsarbetet.

Vägarna behöver dock vara säkra här och nu – och därför behöver vägarna hastighetssäkras i avvaktan på att andra åtgärder ska kunna prioriteras.

Trafikverket genomför bland annat följande åtgärder och utredningar i Jämtlands län för att öka tillgängligheten och trafiksäkerheten.

- E45, Sveg, Rengsjön-Älvros, ny vägsträckning
- E45, trafiksäkerhetshöjande åtgärder
- E14, Sundsvall-Blåberget, mittseparering (Västernorrlands län)
- E14, Hålland, säkerhets- och framkomlighetsåtgärder
- E14, Åsbacken, trafiksäkerhetshöjande åtgärder
- Mittbanan, bl.a. Plankorsningsåtgärder och samtidiga infarter

Trafikverket anser att vägar i Jämtlands län inte kan undantas från arbetet med hastighetsanpassningar eftersom det skulle få negativa konsekvenser för trafiksäkerheten. Det är inte rimligt att ha lägre krav på trafiksäkerhet i de glest befolkade delarna av landet än vad vi har i de tätbefolkade delarna då Nollvisionen gäller för hela landet.

Med vänlig hälsning

Lena Erixon
Generaldirektör

